

»Na krilih znanja v svet«: Izkušnje izobraževanja v tujini s projektom Erasmus+ KA101

Gordana Marković, prof. angleščine, OŠ Horjul

V članku z naslovom »Na krilih znanja v svet«: Izkušnje izobraževanja v tujini s projektom Erasmus+ KA101 opisujem naše razloge za odločitev vključevanja v mednarodni projekt. V okviru OŠ Ivana Groharja smo v projektu z uradnim nazivom Na krilih znanja v svet sodelovali dve leti. Naš namen in cilj sodelovanja je temeljil na ideji osebnega in strokovnega izobraževanja, rasti in razvoja, prav tako smo želeli izboljšati lastne metode in tehnike poučevanja, učenja učenja, spodbuditi motivacijo pri učencih in njihovo vključenost v sam proces pouka. V spodnjem članku izpostavim naše razloge za vključitev v projekt, kako je potekal izbor udeležencev in ali smo uresničili zastavljene cilje. Na koncu napišem še nekaj o svojem izobraževanju v Barceloni.

Uvod

Učiteljice OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka, smo dve leti, od 31. 12. 2020 do 31. 12. 2022, bile vključene v mednarodni projekt Erasmus+ KA101 z naslovom Na krilih znanja v svet (Knowledge runs the world). V projekt smo bile vključene tako razredne kot predmetne učiteljice, sama pa sem se prvič soočila z vodenjem in koordiniranjem mednarodnega projekta. Vključenost v projekt nam je ponudila strokovno napredovanje in izpopolnjevanje, lahko pa smo se odločale za izobraževanja v tujini v obliki obiskov na tujih šolah, strukturirane tečaje, ali spremljanje dela učiteljev pri njihovem delu (angl. *job shadowing*). Izmed šestih prijavljenih udeleženk se nas je pet odločilo za strukturirane tečaje, medtem ko se je ena kolegica odločila za *job shadowing* in je obiskala šolo v Angliji. Udeležence, ki smo se prijavile na projekt, smo si predvsem že-

lele osebne in profesionalne rasti, ki bi posledično in dolgoročno gledano doprinesla k ugledu in razvoju naše organizacije.

Kakšni so bili naši cilji pri vključevanju v projekt Na krilih znanja v svet?

Naši cilji so temeljili na predpostavki, da bi s pridobljenim znanjem učiteljice udeleženke postale bolj motivirane, zadovoljne, samozavestne in bolj strokovno opremljene. V naši organizaciji smo si želele razvijati nove metode in tehnike poučevanja, nove načine uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), razvijati kompetence učenja učenja, inovativnosti, podjetnosti, bralne pismenosti in kritičnega mišljenja. Pri tem smo želele spodbuditi večjo motiviranost uencev, saj smo bile mnjenja, da se je nivo njihovega zanimanja in sodelovanja pri pouku skozi leta

znižal. Ugotovile smo, da so klasične metode poučevanja postale zastarele, zato smo našim učencem želele ponuditi nove, modernejšie, sodobnejše strategije učenja in nove pristope poučevanja. Cilji našega projekta so bili seznaniti se z inovativnimi metodami poučevanja, preizkusiti inovativne metode v praksi, poskrbeti za bolj pester pouk, spodbuditi večjo aktivnost in zanimanje pri učencih s pomočjo novo pridobljenih znanj, spoznati nove možnosti dela z učenci izven učilnice (v naravi) in nadgraditi uporabo IKT. Poleg tega smo želele pridobiti širok spekter znanj za spodbujanje motivacije pri učencih in pridobljena znanja uporabiti v praksi. Želele smo pridobiti enostavne tehnike za izboljšanje pozornosti in koncentracije v razredu, poskrbeti za bolj pester pouk, spodbuditi radovednost pri učencih, odkriti lastne ustvarjalne vire, se motivirati in navdušiti za vsakodnevno delo ter prenesti pozitivno držo na ostale učitelje. Nenazadnje smo želele okrepiti sodelovanje med

učenci in s pomočjo različnih medijev in digitalne pismenosti ozavestiti njihovo ustvarjalno in kritično razmišljanje. Spoznati smo želele učitelje iz drugih držav EU in si izmenjati primere dobrih praks, ideje, pristope medkulturnega učenja ter zgraditi mrežo za nadaljnje mednarodno sodelovanje. S tem ko učitelji komuniciramo v tujem jeziku, sami sebi dokazujemo, da tuji jezik ni ovira pri doseganju naših ciljev. To vpliva na našo boljše samopodobo, kar posledično vpliva na boljše kvaliteto poučevanja. Na ta način svoje izkušnje prenašamo na učence. Na izobraževanjih v tujini smo si želele izmenjavati pedagoška znanja in izkušnje. S spoznavanjem drugačnih pedagoških pristopov v učilnici ali v naravi lahko učitelji popestrimo pouk in nove metode predstavimo tudi kot primere dobrih praks ostalim sodelavcem. Hkrati smo pričakovale, da bo mobilnost omogočila dodatno motiviranost za delo in oblikovanje novih kompetenc na področju pedagoške prakse, zadovoljstvo udeležencev pa bi pozitivno vplivalo na motiviranost učencev in medsebojno sodelovanje znotraj šole. Menimo, da so izobraženi, strokovno usposobljeni in izkušeni ter samozavestni učitelji pridobitev za vsako šolo, saj si vsak učitelj želi biti dober učitelj in učencem ponuditi največ, kar lahko. Prav tako smo menile, da bi s takšno mobilnostjo pridobili vsi – mi, kot učitelji, saj bi se bolj konkretno seznanili z novimi metodami poučevanja in posredovanja znanja, učenci pa bi dobili večji interes za učenje in bili pri pouku bolj aktivni. Takšno izobraževanje med drugim poveča tudi ugled šole, saj dokazuje, da se učitelji zanimamo za aktualne zadeve in se trudimo poskrbeti za pestrost pouka.

Kdo smo bile udeleženske?

Za projekt smo izbrali dve učiteljici angleškega jezika, učiteljico nemškega jezika, učiteljico slovenskega jezika in dve učiteljici razrednega pouka. Vse učiteljice smo bile željne novih znanj in ugotavljale smo, da je v slovenskem prostoru premalo primernih izobraževanj, s katerimi bi potešile svoje želje po znanju, zato smo se odločile, da odidemo na izobraževanja v tujino. Nekatere v svojem dodiplomskem izobraževanju nismo bile deležne nikakršnega usposabljanja izven meja naše države, čeprav smo študirale tuji jezik. Kot učiteljice tujega jezika pa smo si od nekdaj želele izobraževanja v tujini, saj se nam zdi, da moramo biti pri poučevanju tujega jezika suverene. Zavedale smo se, da samo želja po izobraževanju ni dovolj, zato smo si poleg tega želele pridobiti in izboljšati tudi znanja na področju govornega in pisnega sporočanja, slušnega razumevanja in same izgovorjave jezika. Poleg jezikovnih veščin smo želele poglobiti tudi znanja o metodah in načinih dela z učenci. Nenazadnje moramo tuji jezik uporabljati pred svojimi učenci, včasih tudi pred njihovimi starši

in pred ostalimi učitelji. Kadarkoli gre za kak tuji obisk na šoli ali mednarodno izmenjavo, moramo biti prisotne in z našim znanjem jezika pripomoči k premagovanju ovir med udeleženci. Učiteljica slovenščine že vrsto let poučuje na šoli in ima zelo veliko izkušenj ter pedagoške prakse tudi na področju izobraževanj učencev tujcev, pri katerih je potreben drugačen pristop, zato se je odločila za tečaj poučevanja skozi igro. Učiteljici razrednega pouka sta pred leti sodelovali v projektu Comenius, v okviru katerega sta se povezali s šolami iz Anglije, Poljske in Italije. Pri tem projektu je šlo bolj za obiske učiteljev in učencev na šolah v omenjenih državah, zdaj pa sta se učiteljici želeli usmeriti bolj v svoje lastno izobraževanje in osebni razvoj.

Pred samo prijavo projekta sem kot koordinatrica imela predstavitev pred celotnim učiteljskim zborom, na katerem sem predstavila projekt in njegov namen, potem pa so zainteresirani učitelji in delavci šole napisali motivacijsko pismo. V njem so opisali svoje želje, vzroke za sodelovanje in pričakovanja. Napisati so morali tudi, kako bi njihovo izobraževanje pripomoglo k njihovem lastnemu napredku in kako bi s pridobljenim znanjem pripomogli k razvoju šole. Po tem je tudi ravnatelj šole opravil pogovor z vsemi zainteresiranimi kandidati. Po našem mnenju smo izbrali najboljše kandidatke, ki so ustrezale sledečim kriterijem: pravočasna prijava, razmišljanje o svojih šibkih točkah, kako izboljšati svoje šibke točke, ali se izbira izobraževanja in izobraževalnega obiska nanaša na potrebe in cilje šole, pridobivanje IKT znanja in kako motivirati učence.

Ali smo izpolnile cilje, ki smo si jih zadale?

Izvedle smo en obisk šole in 5 strukturiranih tečajev. Štiri strukturirane tečaje smo izvedli v okviru organizacije Europass Teacher Academy in enega v okviru organizacije International Training Centre (ITC). Obisk šole je potekal na šoli Sparkwell All Saints Primary School v Plymouthu v Angliji. Za iskanje strukturiranih tečajev smo se najprej poslužile spletne platforme School Education Gateway, ki nas je dokaj razočarala, saj je bil nabor spletnih tečajev kar precej omejen, poleg tega pa na omenjeni platformi nismo dobile ustreznih informacij. Poskusile smo tudi s spletno platformo English Matters, ki pa je imela nepotrebne zahteve za udeležence glede protikoronskih varnostnih ukrepov. Nato smo se odločile za Europass Teacher Academy, s katero smo bile zadovoljne, saj je nabor tečajev in različnih lokacij zelo pester, poleg tega pa na platformi dobite vse potrebne informacije, kot so vsebina tečaja, podatki o lokaciji, predavateljih, trajanje tečaja, cena in sam program. Prav tako niso zahtevali protikoronskih ukrepov, ki niso sovpadali s tistimi, ki jih je zahtevala ciljna država. Poslužili smo se tudi spletne

platforme ITC, ki je omogočila prijavo strukturiranega tečaja v Pragi in udeležence opremila z vsemi pomembnimi informacijami glede programa.

Naslovi strukturiranih tečajev so bili sledeči: Integrating Creativity and Innovation into Teaching, Creative Strategies for Language Teachers, Student-centered Classroom: Teachers as Promoters of Active Learning, Game-based Learning and Gamification, Brain-based Learning: Understanding How Students Really Learn. Tečaji so potekali v Barceloni, Dublinu, Pragi in Budimpešti. Tematika strukturiranih tečajev je bila podobna, in sicer, kako popestriti pouk in motivirati učence. Po prihodu s tečajev je vsaka udeleženka primere dobre prakse preizkusila pri svojih urah pouka in izvedla hospitacije za druge učitelje ter vodstvo šole. Tudi izobraževalni obisk na delovnem mestu, in sicer obisk angleške šole, je bil zelo uspešen. Učiteljica se je seznanila z gozdno tematiko, prisostvovala pri urah in načrtovanju ur ter dobila vpogled v uporabne materiale s tega področja. Po opravljenem obisku je učiteljica na igrišču šole uredila senzorno pot, kjer se učenci spoznavaajo z različnimi materiali in občutki ob hoji. Menimo, da so bili naši cilji v celoti doseženi, saj smo napredovale na profesionalnem področju in področju osebne rasti; začele smo uporabljati nove metode in tehnike poučevanja, nove načine uporabe IKT, s pomočjo strukturiranih tečajev pa smo učiteljice postale tudi samozavestnejše v komunikaciji v angleškem jeziku, saj so vsa izobraževanja in komunikacija med udeleženci potekala v angleščini. Uspešno smo se seznanile tudi z inovativnimi metodami poučevanja, kot je poučevanje preko igre in drugih sredstev, ki povečujejo motiviranost in aktivnost pri učencih. Napredovale smo na področju digitalne tehnologije, saj smo v obdobju pandemije novega koronavirusa spoznale, da potrebujemo osvežitev in nadgradnjo, kljub temu da smo se z vsemi izzivi in preizkušnjami uspešno spopadale.

Na tečajih smo se ukvarjale z različnimi aplikacijami, ki pri učencih spodbujajo ustvarjalnost in nam, učiteljem, pomagajo popestriti ter nadgraditi pouk. Igrali smo se različne družabne igre, pri katerih smo se bolje spoznali, tudi s pomočjo PowerPoint prezentacij. Nadalje smo spoznali veliko spletnih orodij, kot so Bookcreator za ustvarjanje spletnih knjižic, Canva, Genial.ly, Voicethread, Storybird, Coggle, Toontastic 3D, Pixton, Paddlet, Autodraw, GoNoodle, TesTech/Blendspace idr. Izobraževanja so nam pomagala spoznati aplikacije in spletna orodja za popestritev pouka in bi jih priporočile vsakomur, ki svoje učence želi bolje motivirati, spodbuditi njihovo ustvarjalno žilico in tudi spoznati svojo ustvarjalnost. Me smo spoznale, da smo izboljšale spretnosti s podro-

čja znanosti in tehnologije, digitalne spretnosti, učenje učenja, kulturno ozaveščenost in izražanje. Postale smo bolj motivirane za razvoj svojih strokovnih kompetenc, se učile na podlagi dobrih praks v tujini, pridobile praktične spretnosti, delile svoja znanja in spretnosti z učečimi se sodelavci, eksperimentirale z novimi praksami učenja in jih razvijale, izboljšale svoje poznavanje izobraževalnih sistemov v drugih državah, sposobnosti dela v skupini in čustvene spretnosti. Udeleženka obiska tuje šole pa je pridobila spretnosti in veščine na področju komunikacije v tujem jeziku, poučevanja na prostem, praktične spretnosti (načrtovanje, organizacija in vodenje projektov), izboljšala je svoje poznavanje metod ocenjevanja in vrednotenja spretnosti in kompetenc, izboljšala tudi poznavanje izobraževalnega sistema v tuji državi (Angliji), ustvarila nove stike, pridobila kompetence eksperimentiranja z novimi praksami učenja in metodami poučevanja, pridobila praktične sposobnosti in izboljšala svoja znanja o predmetih, ki jih poučuje in o svojem strokovnem znanju.

S tem menimo, da je naš projekt dosegel pričakovane cilje, saj smo dobile pozitivne povratne informacije s strani vodstva šole, učiteljskega zbora in tudi samih učencev. Projekt smo predstavile tudi na pedagoških sestankih, poleg tega smo izvedle hospitacije za ostale učitelje in tudi vod-

stvo šole in pozele pozitivne odzive. Na učnih urah smo izpeljale primer projektnega, sodelovalnega dela v skupini. Učenci so v skupinah obravnavali določeno temo in s pomočjo spletnih strani iskali zahtevane informacije, potem pa v skupini na izvirni način (kviz, intervju, dramatizacija, igra vlog) predstavili, kar so se naučili. Takih in podobnih ur smo izpeljale kar nekaj in doživele zanimanje ter povečan interes učencev za učenje in usvajanje znanja.

Moje izobraževanje v Barceloni

V okviru projekta Erasmus+ KA101 sem se odpravila na strokovno izobraževanje v Barcelono. Strukturirani tečaj Integrating Creativity and Innovation into Teaching je organizirala Europass Teacher Academy s sedežem v Firencah, Italija, in je potekal od 5. 7. do 10. 7. 2022 v njihovih prostorih v Barceloni. Za ta tečaj sem se odločila zaradi izboljšanja motivacije in kreativnosti pri učencih. Menim, da smo se v času pouka na daljavo vsi morali na novo naučiti nekih novosti, tehnik in predvsem uporabe spletnih aplikacij za popestritev pouka.

Prvi dan smo se spoznali z italijansko predavateljico Federico Di Bartolomeo, katere energičen in odprt način komunikacije me je že takoj na začetku navdušil. Nato smo se spoznali še udeleženci med seboj. Prišli smo iz različnih krajev Evrope, predvsem iz Romunije, Poljske, Slovaške, Bolga-

rije in Madžarske. Prvi dan smo se bolje spoznali, nato pa smo se predstavili, večinoma s PowerPoint predstavitvami. Spoznali smo tudi naš urnik za prihajajoči teden, ki je temeljil predvsem na poučevanju ustvarjalnosti v razredu in raznih spletnih aplikacijah za popestritev pouka.

Drugi dan smo imeli zanimivo predavanje na temo kreativnosti in spraševali smo se, kaj sploh je kreativnost. Federica nam je razložila, da poznamo več dimenzij kreativnosti, kot so izvirnost (redke in ustvarjalne ideje), fleksibilnost (prehajanje od ene ideje k drugi), elaboracija (razširitev ideje), sinteza (združevanje navadno nezdružljivih predmetov) in umetniška vrednost.

Kako lahko spodbudimo učenčevo ustvarjalnost? Tako, da najprej vzpodbudimo ustvarjalnost pri sebi; kot učitelji moramo postati kreativni. Nato moramo kreativnost začeti poučevati in uporabljati različne tehnike, ki prikazujejo kreativnost pri učencih. Ljudje, ki so ustvarjalni, se po navadi zavedajo svoje ustvarjalnosti; posedujejo domišljijo, neodvisnost, radi tvegajo, imajo veliko energije, so radovedni, imajo izviren občutek za humor, privlači jih zapletenost, imajo umetniška nagnjenja, so odprti, potrebujejo čas zase. Nato smo spoznali zanimivo spletno orodje Bookcreator za ustvarjanje preprostih knjižic.

Tretji dan smo dobili novo predavateljico, Ayçe Kepir iz Turčije. Tudi njen način predavanja je bil zanimiv, a nekoliko bolj umirjen. Predstavila nam je ustvarjalnost v razredu. V spomin se mi je vrezal citat Pabla Picassa: »Every child is an artist. The problem is to remain an artist once they grow up« (Fineberg 1997). Poslušali smo tudi TEDx predstavitev Sira Kena Robinsona, ki je poudaril: »We don't grow into creativity, we grow out of it. Or rather, we get educated out of it« (Robinson 2007).

Četrti dan smo se pogovarjali o fazah (in mitih) ustvarjalnega procesa. Sam proces naj bi bil sestavljen iz petih faz (priprava, inkubacija, vpogled, vrednotenje, elaboracija). Spoznali smo tudi nova spletna orodja (Toontastic 3D, Pixton.com, Canva, Voicethread, Storybird, Coggle, Autodraw, Quizlet, goNoodle ...).

Zadnji dan smo spoznali ScreenPal (predhodno Screencast-O-Matic) aplikacijo, ki sem jo že sama uporabljala med poukom na daljavo in ki omogoča snemanje razlag, navodil ... Spoznali smo tudi metodo Elevator Pitch. Tukaj smo igrali igrico, pri kateri smo bili razdeljeni v skupine, in vsaka skupina je izvela listek (besedo) za samostalni, listek za glagol in listek za pridevnik. Nato je na podlagi teh treh besed sestavila »proizvod«, ki ga je

»prodajala« drugim udeležencem. Naša skupina je izvela besede »laptop«, »think« in »modern«, tako da smo sestavili oglas za računalnik, ki misli namesto vas. Proti koncu smo razdelili certifikate o opravljenem izobraževanju.

Če povzamem, lahko povem, da mi je izobraževanje pomagalo razširiti obzorja, predvsem pri uporabi nekaterih spletnih aplikacij za nadgradnjo in popestritev pouka, spoznati nove ljudi in stopiti korak iz svoje cone udobja. To izobraževanje bi vsekakor priporočila vsakomur, ki si želi učence motivirati, spodbuditi njihovo ustvarjalno žilico in tudi spoznati svojo ustvarjalnost. Velikokrat pri učiteljskem poklicu nimamo veliko prostora za lastno ustvarjalnost, saj smo omejeni s časom, urnikom, kriteriji, dnevnimi in letnimi pripravami, snovjo, ocenami in raznimi drugimi zunanjimi pritiski. Lepo se je bilo sprostiti in zamenjati vloge, medtem ko nekdo drug predava. Od vseh aplikacij bi vsekakor priporočila bookcreator.com, ki ga bom tudi sama uporabljala, poleg tega bom uporabljala še Canva, Padlet, Quizlet, ScreenPal (sploh pri pouku na daljavo) in Elevator Pitch.

Viri in literatura

Fineberg, J. (1997): *The Innocent Eye: Children's Art and the Modern Artist*. Princeton: Princeton University Press.
Robinson, K. (2007): *Do schools kill creativity?* TEDx predstavitev na Youtube, dostopno na: <https://www.youtube.com/watch?v=iG9CE55wbtY>, 25. 3. 2024.